OBSAH.

Část úvodní.

Str.
§ 1. Základní otázky státního zřízení 1
§ 2. Ráz vývoje evropských států ve středověku a novověku 16
§ 3. Státy střední Evropy 30

Kniha I. Stát patrimonijní, feudálně úřednický, feudálně stavovský a feudálně absolutistický.

Část prvá. **Říše francká.**

§ 4. Politický přehled 36
Kapitola první. *Ústava francké říše.*
§ 5. Lid. (Rozdíly etnické a sociální.) 39
§ 6. Území 42
§ 7. Král a jeho postavení 43
Kapitola druhá. *Správa francké říše.*
§ 8. Centrální úřady 45
§ 9. Úřady venkovské 46
Kapitola třetí. *Mocenské prostředky panovníkovy.*
§ 10. Vojenství 48
§ 11. Finance 50
Kapitola čtvrtá. *Nové hybné síly vývoje státoprávních poměrů.*
§ 12. Počátky feudalismu 52
§ 13. Pozemková výsost a imunity 58
§ 15. Poměr státu k církvi 60

Část druhá. **Říše německá do roku 1806 (1815).**

§ 15. Politický přehled 62
Oddíl prvý. **Monarchie feudálně úřednická. (Doba postupu feudalisace.)**
Kapitola první. *Feudalism a počátky reakce proti němu.*
§ 16. Rozkvět feudalismu 67
§ 17. Města 69
Kapitola druhá. *Ústava feudálně úřednického období.*
§ 17. Lid 72
§ 19. Území 79
§ 20. Trůnní právo 80
§ 21. Královská moc 81
Kapitola třetí. *Úřady za prvého feudalismu.*
§ 22. Úřady ústřední 84
§ 23. Úřady venkovské 85
Kapitola čtvrtá. *Mocenské prostředky panovníkovy.*
§ 24. Vojenství 86
§ 25. Finance 87

Kapitola pátá. *Rozklad říšské jednoty.* Str.
§ 26. Vznik teritorií (zemských panství) 88
Oddíl druhý **Období státu feudálně stavovského.**
Kapitola první. *Karakteristika nového období.*
§ 27. Dvojí státní moc a dvojí stavovství. Převaha teritorií 91
Kapitola druhá. *Říšská ústava.*
§ 28. Říšští stavové 94
§ 29. Říšské území 96
§ 30. Trůnní právo 98
§ 31. Královská moc 99
§ 32. Říšský sněm 101
§ 33. Říšská rada čili říšský regiment a krajské zřízení 104
Kapitola třetí. *Říšské úřady.*
§ 34. Říšští ministři a říšská dvorská rada 106
§ 35. Říšský komorní soud. 108
Kapitola čtvrtá. *Mocenské prostředky císařovy.*
§ 36. Říšské vojenství a finance 109
Kapitola pátá. *Ústava zemská.*
§ 37. Rozvoj moci zeměpanské 110
§ 38. Zemští stavové 113
Oddíl třetí. **Soustátí teritorií.**
§ 39. Vestfálský mír a jeho důsledky 116
§ 40. Zánik říše římskoněmecké (1806) 120

Dva dodatky k dějinám říše římskoněmecké.

§ 41. Úvod 123
Dodatek I. **Země rakouské do r. 1526.**
§ 42. Územní vývoj zemí rakouských v l. 976—1526 124
§ 43. Vývoj zemské výsosti v zemích rakouských 129
§ 44. Trůnní právo v zemích rakouských 133
§ 45. Správa, soudnictví a sněmy v zemích rakouských 135
Dodatek II. **Stát braniborsko-pruský do r. 1806 (1815).**
§ 46. Území a dynastie 136
§ 47. Starší zemská ústava braniborská 140
§ 48. Zavedení absolutismu 143
§ 49. Nová organisace úřadů 145
§ 50. Vojenské zřízení a počátky pruského militarismu 148
§ 51. Různé reformy 150
Část třetí. **Stát český do r. 1526.**
§ 52. Karakteristika českého státu 152
§ 53. Vznik státu českého 154
§ 54. Územní vývoj českého státu 156
§ 55. Poměr k říši římskončmecké 157
§ 56. Trůnní právo české 159
§ 57. Státní zřízení v nejstarší době 161
§ 58. Obyvatelstvo 165
§ 59. Vznik stavů a stavovského zřízení 168
§ 60. Dualism státní moci 178

Str.
§ 61. Sněmy 180
§ 62. Úřady a soudy 184

Část čtvrtá. **Stát polský.**

§ 63. Politický přehled 191
§ 64. Karakteristika polského státního vývoje 192
§ 65. Vznik stavovství 194
§ 66. Polské sněmovnictví 198
§ 67. Vznik šlechtovlády 203
§ 68. Organisace úřadů 207
§ 69. Příčiny pádu polské říše 213

Část pátá. **Stát uherský do r. 1526.**

§ 70. Karakteristika uherského státu 215
§ 71. Státní území uherské 217
§ 72. Národnosti v Uhersku 220
§ 73. Státní zřízení uherské v nejstarší době 228
§ 74. Zlatá bula Ondřeje II. 234
§ 75. Období státu stavovského 237
§ 76. Nástupnictví na trůn 240
§ 77. Stavové 243
§ 78. Sněmy 247
§ 79. Ústřední správa, soudnictví a finance 250
§ 80. Komitátní samospráva 253

Část šestá. **Státy jihoslovanské. — Stát chorvatský. do r. 1526.**

§ 81. Všeobecný přehled 256
§ 82. Stát chorvatský do r. 1102 259
§ 83. Chorvatsko od r. 1102 do r. 1526 267

Část sedmá. **Monarchie habsburská (rakousko-česko-uherská) do r. 1848.**

Úvod

§ 84. Vznik monarchie a základní črty jejího vývoje 273

Oddíl první. **Územní vývoj monarchie a snahy o unifikaci trůnního práva a správy a o společná zastupitelstva zemí.**

§ 85. Územní vývoj 279
§ 86. Nástupnictví na trůn v monarchii rakousko-česko-uherské 284
§ 87. Centralisace ve správě 287
§ 88. Pokusy o společná zastupitelstva zemí 294

Oddíl druhý. **Zemské ústavy.**

§ 89. Země rakouské 299
§ 90. Země české 305
§ 91. Země koruny uherské 317

Oddíl třetí. **Stát byrokraticko-centralistický od r. 1740 do r. 1848.**

§ 92. Osvícený absolutism a jeho reformy 332
§ 93. Císařství rakouské a absolutism 19. století 347

Kniha II. **Stát konstituční (národně representační).**

Část úvodní.

Kapitola první. § 94. **Pojem státu konstitučního** 355

Kapitola druhá. **Vývoj konstitučních států na Západě.** Str.
§ 95. Vznik ústavnosti v Anglii 359
§ 96. Spojené státy americké 363
§ 97. Francie a sousední země jihoevropské 367

Část zvláštní.

Dějiny konstitučních snah ve střední Evropě.

Kapitola první. § 98. **Počátky konstitučního zřízení v Polsku.** . . . 377
Kapitola druhá. **Konstituční snahy v Německu.**
§ 99. Německý spolek (bund) a zemské ústavy německé od r. 1814 až do r. 1848 381
§ 100. Pokusy o říšskou jednotu (v r. 1848) a obnovení německého bundu r. 1851 388
§ 101. Ústavní snahy v Prusku (1848—1850) 389
§ 102. Politické sjednocení Německa (1867—1871) 391
Kapitola třetí. **Ústavní vývoj v podunajské monarchii od r. 1848.**
§ 103. Konstituční hnutí v r. 1848, první ústavní listiny a reakce absolutismu 396
§ 104. Obnovení ústavnosti (1860). Snahy o společný říšský parlament a jejich zmar (1860—1865). 412
§ 105. Obnova uherské ústavy a dualisace monarchie (t. zv. vyrovnání rakousko-uherské) 420
§ 106. Ústava prosincová 424
§ 107. Vyrovnání uhersko-chorvatské 426
§ 108. Ústava uherská. Národnostní (jazykový) zákon 428
§ 109. Odpor Čechů proti dualismu a prosincové ústavě. Haličská resoluce. Fundamentální články 430
§ 110. Rozháranost politických poměrů v rakousko-uherské monarchii. Otázka jihoslovanská. Zánik monarchie. 436
Literatura 443
Rejstřík 460

Opravy hrubších tiskových chyb.

Na str.	9.	v řádce	14.	zdola	za slova *pokud se* vlož *kde monarchie*
„ „	12.	„ „	2.	„	před slovo *pouvoir* vlož *„moc municipální“*,
„ „	18.	„ „	13.	shora	místo *jeho* má býti *jejich*
„ „	69.	„ „	10.	„	má býti *formy asociací*
„ „	138.	„ „	20.	„ „ „	na místo *světové* panství *světské* panství
„ „	195.	„ „	13.	zdola	na místo *vojtovské* čti *vojtovství*
„ „	322.	„ „	15.	shora	místo *domenium* čti *domanium*
„ „	356.	„ „	1.	„	za slova *a sice* vlož *někde*